

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลยุโป

อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้

เทศบาลตำบลยุโป จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผล เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของเทศบาลตำบลยุโปสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลยุโป

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
๓. เป้าหมาย	๑
๔. นิยามความเสี่ยง	๒
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลยุโป	๓
๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๓
๒. วิสัยทัศน์	๕
๓. ยุทธศาสตร์	๕
๔. จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	๕
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๖
๑. แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๖
๒. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง	๖
บทที่ ๔ การบริหารจัดการความเสี่ยง	๘
๑. การระบุความเสี่ยง	๘
๒. การประเมินความเสี่ยง	๑๑
๓. การจัดการความเสี่ยง	๑๖
๔. การรายงานและติดตามผล	๑๖
๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๑๗
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๑๗
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๘

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เพราะภายใต้สภาวะการดำเนินงานทุกหน่วยงาน ล้วนมีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อลดความสูญเสียและโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน

ดังนั้น เทศบาลตำบลยุโป จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหายให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถ ยอมรับ ควบคุม และตรวจสอบได้

๒. วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเทศบาล เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงของเทศบาลตำบลยุโป

๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง

๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลยุโป อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลยุโป

๕. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลยุโป

๓. เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและพนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานประจำปี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม ครอบคลุมทุกกิจกรรมในเทศบาล

ตำบลยุโป

๔. นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุไม่พึงประสงค์อาจทำให้อนาคตส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหาย ทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้เบี่ยงเบนไปหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านกลยุทธ์ การเงิน การดำเนินงาน และกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิด ขึ้นตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ วิธีการที่ใช้ในปัจจุบัน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหลีกเลี่ยงหรือหยุดการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น งานส่วนใดที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงหรือหยุดการทำงานในส่วนนั้น และอาจใช้การจ้างงานภายนอกแทน

๒. การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการจัดให้มีระบบการควบคุมต่างๆเพื่อป้องกัน หรือค้นพบความเสี่ยงอย่างเหมาะสมทันเวลา

๓. การแบ่งความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการหาผู้ร่วมรับผิดชอบความเสี่ยง เช่น การทำประกันต่างๆ

๔. การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ต้องทำอะไรเพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าความเสี่ยงมีโอกาสน้อยที่จะเกิดขึ้นน้อย และผลกระทบจากการเกิดก็น้อยด้วย

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลยุโป มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓๓.๗๗ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๒๑,๑๐๖.๒๕ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่นๆ ดังนี้คือ

ทิศเหนือ จด ตำบลตาเซะ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

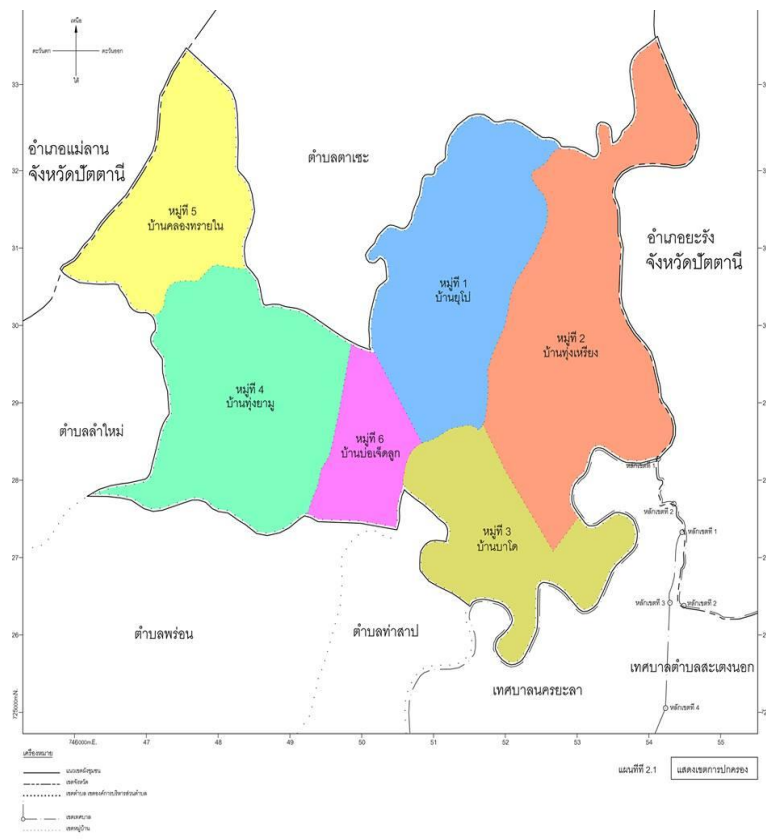
ทิศใต้ จด ตำบลท่าสาป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ทิศตะวันออก จด แม่น้ำปัตตานี และอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ทิศตะวันตก จด ตำบลลำใหม่ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

๑.๑ ที่ตั้ง

ตำบลยุโปหนึ่งใน ๑๔ ตำบลของอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา สำนักงานเทศบาลตำบลยุโป ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ เนื้อที่ประมาณ ๒๑,๑๐๖.๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๓๓.๗๗ ตารางกิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองยะลา ประมาณ ๘ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลยุโปส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมและเป็นพื้นที่รับน้ำระบายลงสู่แม่น้ำปัตตานี หมู่ที่ ๒, หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๑ บางส่วน และเป็นที่ราบเนินเขา ในพื้นที่ หมู่ที่ ๔, หมู่ที่ ๕, หมู่ที่ ๖

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลยุโปตั้งอยู่ในอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ซึ่งอยู่ในเขตมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มี ๒ ฤดู ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๘.๒๐ องศาเซลเซียสและสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๕๐ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๑๒.๓ มิลลิเมตรต่อปี มีฝนตกเฉลี่ย ๑๔๘ วัน/ปี เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน จะมีฝนตกชุกที่สุด

๑.๔ ลักษณะของดิน

ดินของตำบลยุโปเป็นดินร่วน ดินเหนียวและเป็นดินร่วนปนทรายในบางพื้นที่ โดยเฉพาะ หมู่ที่ ๑, ๒ และ ๓ เป็นพื้นที่น้ำท่วมทำให้การสะสมของวัชพืชกลายเป็นปุ๋ย ซึ่งเหมาะแก่การทำการเกษตร

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑. คลองลำดา	หมู่ที่ ๑, ๒, ๓	๖๐ ไร่
๒. บึงบาโด	หมู่ที่ ๓ บ้านบาโด	๓๐ ไร่
๓. แม่น้ำปัตตานีผ่าน	หมู่ที่ ๒, ๓	๒,๓๒๐ เมตร

ลักษณะของแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ตำบลยุโป ประชาชนไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงเกษตรได้ เนื่องจากอยู่ห่างไกลพื้นที่ทำการเกษตร

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑. พรจือเนาะ หมู่ที่ ๖ บ้านบ่อเจ็ดลูก พื้นที่ประมาณ ๓๕ ไร่ กรมพัฒนาที่ดินสร้างปี พ.ศ. ๒๕๔๕
๒. พรุกง หมู่ที่ ๒ บ้านทุ่งเหียง พื้นที่ประมาณ ๘๐ ไร่ ร.พ.ช.
๓. ทานบปลาบ้านคลองทราย หมู่ที่ ๕ บ้านคลองทรายใน พื้นที่ประมาณ ๑.๕๔ ไร่

กรมชลประทาน สร้างปี พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. ฝายน้ำล้น หมู่ที่ ๖ บ้านบ่อเจ็ดลูก พื้นที่ประมาณ ๑๐ ไร่
๕. สระเฉลิมพระเกียรติ หมู่ที่ ๑ บ้านยุโป พื้นที่ประมาณ ๑๕ ไร่ กรมพัฒนาที่ดินสร้างปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ลักษณะของแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในพื้นที่ตำบลยุโป ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงเกษตรได้มากนัก

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ตำบลยุโป ไม่มีสวนป่าหรือ ป่าไม้ในพื้นที่ ตำบลยุโป มี ๖ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๑	บ้านยุโป	นายวิสุทธิ หวัชเพชร	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๙๓-๒๗๐๑๖๓
๒	บ้านทุ่งเหียง	นายทักษิณ ปือราแง	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๔-๙๖๖๖๑๒๖
๓	บ้านบาโด	นายรือฮิง มามะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๖๕-๖๑๔๗๑๕๘
๔	บ้านทุ่งยามู	นายสุริยะ สองแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๗-๒๘๘๐๔๕๗
๕	บ้านคลองทรายใน	นายปรีชา สมบูรณ์แก้ว	กำนัน	๐๘๐-๑๓๗๙๖๖๘
๖	บ้านบ่อเจ็ดลูก	นายมะยิ ดอคา	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๔-๑๙๔๗๘๑๖

๒. วิสัยทัศน์

“ยุโปสันติสุข รุกแก้ปัญหายาเสพติดเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม น้อมนำงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง”

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการองค์กรและการปกครอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการศึกษา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรมการกีฬา และนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. เส้นทางคมนาคม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม เพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. บุคลากรมีศักยภาพ องค์กรมีความเข้มแข็ง การบริหารงานมีความโปร่งใส

๓. การจัดการศึกษา ควบคู่กับการมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพตลอดจนป้องกันและควบคุมโรคอันเกิด

ประโยชน์สุขแก่ประชาชนในชุมชน

๕. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เสริมเพียงพอแก่การดำรงชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียง

๖. การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และการสงเคราะห์ต่างๆ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๗. ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการแก้ปัญหา ยาเสพติด การสร้างความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

๘. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนได้รับการดูแลรักษา

๙. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะจากครัวเรือน

บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง

๑. แนวทางการบริหารความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลยุโป แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา ประกอบด้วย

- ๑) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลยุโป
- ๒) ระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาสและผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- ๓) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง
- ๔) จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และสูงมาก รวมทั้งปัจจัยเสี่ยง

ที่อยู่ในระดับปานกลาง

๕) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลยุโป และสามารถนำไปปฏิบัติได้

- ๖) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ๗) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ๑) ทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงปีที่ผ่านมา
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ๓) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- ๔) พัฒนาขีดความสามารถพนักงานเทศบาลในการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

๒. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมความโปร่งใส

เทศบาลตำบลยุโป แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและส่งเสริมความโปร่งใส สำหรับหน่วยงานของภาครัฐ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ปลัดเทศบาลตำบลยุโป	ประธานกรรมการ
๒) หัวหน้าสำนักปลัด	รองประธานกรรมการ
๓) ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔) ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕) นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปก./ชก.	กรรมการและเลขานุการ
๖) เจ้าพนักงานธุรการ ปง./ชง.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสริมสร้างความโปร่งใสสำหรับหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๔ การบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเทศบาลตำบลยุโป มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร
๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง และสูงมาก ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้น กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย
๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดให้ฝ่ายบริหารรับทราบ
๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่มีการจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

๑. การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา ดังนั้น จึงต้องเข้าใจใน ความหมายของ “ความเสี่ยง” “ปัจจัยเสี่ยง” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่าง เหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจขององค์กร และเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของ ความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงภายหลังได้อย่าง ถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน คือ

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ บุคลากร กระบวนการปฏิบัติงาน ข้อมูล ระบบ สารสนเทศ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็น ยุทธศาสตร์

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกล ยุทธ์ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน โดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ไม่มีการมอบหมายอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและ ควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งจากปัจจัยภายใน เช่น การเบิกจ่าย งบประมาณไม่ถูกต้อง เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามแผน จัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสมสอดคล้องกับ การด าเนินงาน การ ทุจริตในการเบิกจ่าย และจากผลกระทบของปัจจัยภายนอก เช่น การโอนจัดสรรงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ ข้อบังคับเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน และอุปสรรคของระเบียบ กฎหมาย ที่ไม่ชัดเจน อันนำไปสู่การตรวจสอบ ทักท้วงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ส านักงานตรวจเงินแผ่นดิน ป.ป.ช. คลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ เช่น ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมาย ระเบียบที่มีอยู่ ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการ ปฏิบัติงาน เป็นต้น

การระบุความเสี่ยง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖)

เทศบาลตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
๑. การเบิก -จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ ทต. ยุโป	- การรายงานผลการดำเนินงานล่าช้า	- ผู้รับผิดชอบโครงการไม่จัดทำรายงานเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)
๒. แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	- ไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน - การจัดเก็บรายได้ไม่ครบถ้วน (ลูกหนี้ค้างชำระ)	- ขาดการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีสู่ชุมชน - สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)
๓. การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน	การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง	- ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือแนวทางการขออนุญาต เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการที่ถูกต้อง – ขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)
๔. การจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	มีการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณจำนวนหลายครั้ง	- ภารกิจที่ได้รับมอบหมายนโยบายเร่งด่วนอยู่นอกเหนือการประมาณการ - ขาดการวิเคราะห์งบประมาณโดยนำข้อมูลสถิติย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อให้การบริหารงบประมาณของแผนงานต่างๆ เกิดความสมดุลคล่องตัวและเพียงพอกับค่าใช้จ่ายโดยถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๘ และข้อ ๒๓	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
๕. งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง	- งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	- งานก่อสร้าง และงานบริการมีจำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง - บุคลากรกองช่างไม่สามารถควบคุมงานได้ตลอดเวลาในวันหยุดราชการ - การควบคุมงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)

๒. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการท างานของเทศบาลตำบลยุโป ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยที่สุด	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน(ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงและผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐,๐๐๐ – ๕๐๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	เสียชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสียหายจะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเสี่ยงขององค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕					
	๔					สูงมาก
	๓					สูง
	๒					ปานกลาง
	๑					ต่ำ
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง				

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้วางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	สูงมาก
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐	
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕	
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐	
	๑	๑	๒	๓	๔	๕	
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง						
	๑	๒	๓	๔	๕		
							ต่ำ
							ปานกลาง
							สูง

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ คือ คะแนนระดับความเสี่ยง ๑-๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุม ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับความเสี่ยง ๖-๑๐ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑-๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗-๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๖) เทศบาลตำบลยุโป

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑. การเบิก-จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพทต.ยุโป	- การรายงานผลการดำเนินงานล่าช้า	- ผู้รับผิดชอบโครงการไม่จัดทำรายงานเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)	๓	๔	๑๒	สูง	สำนักปลัด
๒. แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	- มิได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน - การจัดเก็บรายได้ไม่ครบถ้วน(ลูกหนี้ค้างชำระภาษี)	- ขาดการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีสู่ชุมชน - สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)	๕	๔	๒๐	สูงมาก	กองคลัง
๓. การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน	การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง	- ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือแนวทางการขออนุญาต เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการที่ถูกต้อง - ขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)	๓	๔	๑๒	สูง	กองคลัง

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔. การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	มีการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจง งบประมาณ จำนวน หลายครั้ง	- การกิจที่ได้รับมอบหมาย นโยบายเร่งด่วนอยู่นอกเหนือการประมาณการ - ขาดการวิเคราะห์งบประมาณ โดยนำข้อมูลสถิติย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อให้การบริหารงบประมาณของแผนงานต่างๆ เกิดความสมดุลคล่องตัวและเพียงพอกับค่าใช้จ่ายโดยถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๘ และข้อ ๒๓	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)	๕	๔	๒๐	สูงมาก	สำนักปลัด
๕. งานออกแบบและการควบคุมงานก่อสร้าง	- งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	- งานก่อสร้าง และงานบริการมีจำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง - บุคลากรกองช่างไม่สามารถควบคุมงานได้ตลอดเวลาในวันหยุดราชการ - การควบคุมงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)	๔	๓	๑๒	สูง	กองช่าง

๓. การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องค้ำค้ำกับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่ที่อยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่ค้ำค้ำที่จะดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเหนือจากเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่าง แทน เช่น งานออกแบบถนน อาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบถามอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม พร้อมทั้งความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ทุก ๖ เดือน ทุก ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยง ประจำปีต่อนายกเทศมนตรีตำบลยุโป เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลยุโปมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลด และควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลยุโป ได้ดำเนินการวิเคราะห์และ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากภารกิจ อำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดให้เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับพิจารณาจากผลการ ปฏิบัติงานที่ผ่านมา นำมาคัดเลือกความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุม ความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลยุโป โดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ของเทศบาลตำบลยุโป มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. ความเสี่ยง
๒. ระดับความเสี่ยง
๓. กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง
๔. วัตถุประสงค์
๕. ระยะเวลาดำเนินการ
๖. ผลสำเร็จที่คาดหวัง
๗. งบประมาณ
๘. ผู้รับผิดชอบ
๙. ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง

แผนการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลยุโป

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)										
๑. การเบิก-จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ ทต.ยุโป	๑๒	- จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานโครงการและมีการกำหนดระยะเวลาการรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร - ขาดการควบคุมตรวจสอบอย่างเข้มงวด	เพื่อให้การเบิก-จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ เป็นไปตามระเบียบ	ต.ค. ๖๕ – ก.ย. ๖๖	การเบิก-จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ เป็นไปตามระเบียบ	-	สำนักปลัด	๑	๔	๔
๒. แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	๒๐	- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตามขั้นตอนฯ - เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีสู่ชุมชน - ติดตาม กำกับดูแลควบคุมการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	ต.ค. ๖๕ – ก.ย. ๖๖	- มีแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลการจัดเก็บรายได้ถูกต้องครบถ้วน	-	กองคลัง	๑	๔	๔

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)										
๓. การจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	๑๒	- เจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่จะจัดทำในร่างเทศบัญญัติให้ตรงตามแผนงานในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยนำข้อมูลการวิเคราะห์สถิติย้อนหลัง ๓ ปี มาประกอบ	- เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพเกิดความสมดุลคล่องตัวเพียงพอกับค่าใช้จ่ายถูกต้องตามระเบียบฯ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	ต.ค. ๖๕ – ก.ย. ๖๖	- การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพเป็นไปตามกฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	-	สำนักปลัด	๑	๔	๔

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)										
๔. การใช้และรักษารถยนต์ส่วนบุคคล และการเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง และหล่อลื่นของ ทต.ยุโป	๑๒	- จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบรถยนต์ส่วนบุคคล - ควบคุมตรวจสอบการจัดทำใบคำขออนุญาตใช้รถ (แบบ ๓) ให้เป็นปัจจุบัน จากผู้มีอำนาจสั่งใช้รถก่อนนำรถไปใช้อย่างเข้มงวด	เพื่อให้การใช้และรักษารถยนต์ส่วนบุคคล และการเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงและหล่อลื่น เป็นไปตามระเบียบ	ต.ค. ๖๕ – ก.ย. ๖๖	การใช้และรักษารถยนต์ส่วนบุคคล และการเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง และหล่อลื่น เป็นไปตามระเบียบ	-	สำนักปลัด	๑	๓	๓

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
๕. งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง	๑๒	กำกับดูแลการปฏิบัติงานการออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง ให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	ต.ค. ๖๕ – ก.ย. ๖๖	- งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	-	กองช่าง	๑	๓	๓

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการจัดการ
ด้านการทุจริตเกิดจากคน ด้านการทุจริตที่เกิดจากระบบงานและ/หรือกระบวนการ

แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	ประเมินความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่จากผลวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงที่คงเหลืออยู่			มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่คงเหลือเพิ่มเติม	ผู้รับผิดชอบ/กำหนดแล้วเสร็จ
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ความรุนแรง		
.1. บุคลากร	1. .บุคลากรยังขาดจิตสำนึกและความมุ่งมั่นต่อค่านิยม หลักจริยธรรมองค์การ ซึ่งอาจมีแรงขับเคลื่อนให้เกิดการทุจริต	กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรที่เกี่ยวข้อง การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง	2	3	6	จัดกิจกรรมและสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกด้านธรรมาภิบาล รวมถึงการสื่อสารสร้างความเข้าใจ	งานการเจ้าหน้าที่ พฤษภาคม 66
.2. ระบบงานและ/หรือกระบวนการ	.2. ระบบการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตยังขาดประสิทธิภาพไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	มีการกำหนดนโยบายการป้องกันการทุจริตและหลักเกณฑ์	2	3	6	จัดทำนโยบายการแจ้งข้อร้องเรียนและเบาะแสและแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน	งานนิติการ มกราคม 2566

